

תשורה



משמחת נישואין של
שלמה מנשה ואסתר שיחיו בלאזענשטיין
יום שלישי ה' אלול ה'תשס"ט
שנת הקהל

פתח דבר

ב"ה

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואינו למזל טוב ביום השלישי ה' אלול ה'תשס"ט.

הננו בזה להודות מקרב ולב עמוק לכל בני משפחתנו, שבאו מקרוב ומרחוק, להשתתף בשמחתנו ולברכנו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

התודה והברכה נתונה בזאת גם לידידינו ומכירינו אשר הואילו לשמוח איתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו.

מיוסד על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ, שחילק "תשורה" בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית, מוגשת בזה תשורה לכל המשתתפים בשמחתנו, בא מספרסמים לפעם הראשונה לקט מכתבים שזכו הסבות והסבתות שלנו לקבל מכ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ועוד.

ויה"ר שנזכו להקים את ביתנו, בנין עדי עד, על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות, ומתוך הרחבה בגו"ר, לנח"ר להרבי נשיא דורנו.

ושמשמחת נישואין זו, נלך בקרוב ממש לשמחת הנישואין של הקב"ה וכנסת ישראל - "שמחת עולם על ראשם" - בביאת משיח צדקנו תיכף ומיד ממש, ונזכה זעהן זיך מיטן רבין דא למטה אין א גוף ולמטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו.

שלמה מנשה ואסתר

יום שלישי ה' אלול ה'תשס"ט

מפתח

- 1----- מכתב על האפשערעניש של החתן
- 2----- מכתב על הולדת הכלה
- 3----- מכתבים על הנישואין של הורי החתן וכלה
- 6----- מכתבים לר' אהרן הלל דלפין (הסבא של החתן)
- 17----- טלגרם על קשרי שידוכין של ר' חיים אהרן ומלכה שרה קופערמאן (הסבא הסבתא של הכלה)
- 18----- מכתבים לר' חיים אהרן קופערמאן (הסבא של הכלה)
- 23----- מכתבים למרת מלכה שרה קופערמאן (הסבתא של הכלה)
- 26----- מכתב למרת עטל צערנא חדוקוב (אחות של הסבתא של הכלה)
- 27----- שיחה שהרבי אמר בקשר עם האופרוף של ר' חיים אהרן קופערמאן (הסבא של הכלה)
- 33----- כתבה על ר' חיים אהרן קופערמאן (הסבא של הכלה)

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בייה, ייך מייח תשמ"ט
ברוקלין, נ. י.

הווייח איינא נוי"נ וכו'
מוה' אברהם אבא שי'
וזוג' תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של בנם שלמה מנשה שי',

הנה מועתק לקמן חלק ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בנוגע למנהג ישראל בזה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוג' תי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בברכה שהשי"ת ימלא ימי הריונה כשורה
ובנקל ותלך זחוי"ק בעזה ובזמנה כשורה
ובקל

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

..... ובדבר גזירת השערות -אפשרעניש- הוא דבר גדול במנהג ישראל ועיקרו הוא בהחינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזירה והנחת הפיאות של הראש, נהגו להדר להרגיל את החינוך בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה. והשי"ת יהי בעזרם שיגדלוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

מכתב ברכה מהרבי להורים של החתן לרגל האפשרעניש שלו

החתן מקבל
דולר מהרבי
בשביל יום
הולדת
השישי
שלו



בלוי - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בייה, ז' אלול תשמ"ז
ברוקלין, נ. י.

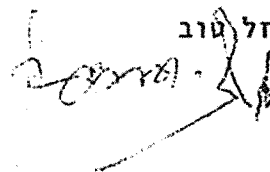
הווי"ח אייך נוי"ב וכו'
מוה' ראובן ירמיה' שי' הכהן

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב

הנה יהייר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכייק אדמו"ר (מוהרשי"ב) ני"ע, אשר מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים, עי"פ מרז"ל (ברכות י"ז א) נשים במאי זכיי"ן באקרו"י כו' באתנו"י כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב
וכוח"ט


מכתב ברכה מהרבי ליהודים
של הכלה על הולדתה

הכלה מקבל
דולר מהרבי



בלוי - קופערמאן - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מוחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כד' שבט ה'תש"מ
ברוקלין, נ. י.

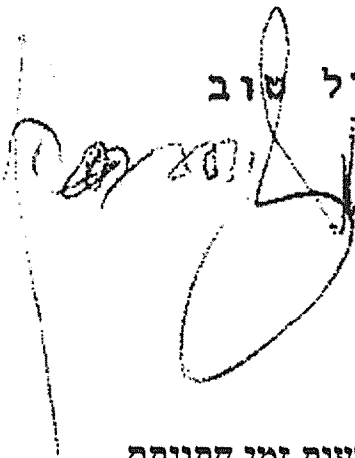
האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' ראובן ירמיה' שי' הכהן
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום י' אדר הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב
מזל טוב ושחה' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי
תורה החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב



מכתב ברכה להורי הכלה על קביעות זמן חתונתם

בסד

נוסח ברכת והסכמת כפי אדמו"ר שליט"א על מודעת
האירוסין ביום א' טו אדר
ד' ה' שנת ה'תש"ג

במנו החליטו שניהם ליסד ביתם

על יסודי התורה והמצוה

ויהא הש"ך בשמנוצ

אע"פ

נוסח ברכת הרבי על קשרי השידוכין של הורי החתן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אימטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, טז' סיון תשמ"ב
ברוקלין, נ. י.

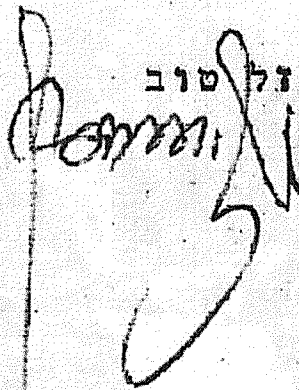
האברך הווי"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אברהם אבא שי'
וב"ג חי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליזום בוד"ח תמוז הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתך מזל טוב
מזל טוב ולתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי החורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי
תורת החסידות.

בברכה מזל טוב
מזל טוב



מכתב ברכה להורי החתן על קביעות זמן חתונתם

מכתבים לר' אהרן הלל דלפין שיחי'

זקיני ר' אהרן הלל דלפין נולד ב' אלול תרצ"ז בבוקובינא, רומעניע לאביו ולאמו ר' שלמה וביילא דלפין. אביו הי' וויז'ניצער חסיד ואבי אמו הי' באיאן חסיד, והבאיאנער רבי מטשערנובוץ עשה את השידוך בין אביו ואמו. במלחמת העולם השני' הי' ילד קטן, ונגלה לעיר שארגארוד, טראנסניסטריא למחנה ריכוז של גרמנים, ימח שמם. בחדס עליון נשאר בחיים וחזר לרומעניע אחרי המלחמה, ולמד בבית ספר עממי אצל הקומוניסטים כל היום, ובלילה למד שעה אחת יהדות אצל מלמד. המלמד אמר בדרך אגב לזקיני "כשתגיע לארץ ישראל תכנס ללמוד תורה בישיבה. כי לא מספיק ללמוד רק שעה אחת". ובכן זקיני קיים אמרתו ועצתו של מלמדו והגיע בדרך נס לחב"ד ישיבה בלוד. מקונצענטרעישן קעמפ לקראון הייטס לרבי, זקיני זכה שיש לו ילדים שלוחי אדמו"ר ברחבי ארה"ב וכן כעין עין הרע נכדים ונכדות ונינים חב"ד חסידים, רק מה שחסר זה משיח, אבל השי"ת יעזור שמשיח יבוא עכשיו. ועכשיו תקראו כל מכתב ותראו קצת השגחה פרטית. תחת כל מכתב הסבא שלי כתב בקיצור נמרץ מילים אחדים על תוכן המכתב.

שלמה מנשה



ר' אהרן כשהי' ילד



ר' אהרן הלל דלפין מקבל כוס של ברכה

בִּיכָה

ב"ה, כ"ז שבט, תשי"ג
ברוקלין.

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו מכ"ג שבט, בו כותב בקצרה סדר הדברים איך
שנכנס לתנו"ת בלוד ומסיים שהוא עתה בן ט"ו וחצי שנה, ושאלתו אם
לצאת מהישיבה להתלמד אומנות או לא.

והנה פשוט הדבר אשר כיון שבאופן פלא וכפי שכותב במכתבו,
זכה לכנוס לישיבה ובפרט לישיבה כזו שלומדים בה הן נגלה והן
חסידות, הרי צריך הוא להבין איך שמסייעים בידו מלמעלה להעמידו

בִּיכָה

נדפסה בלקריש חכ"ב ע' 390.

אגרות קודש (ב"כה)

קטד

באופן הטוב לפניו בגשמיות וגם ברוחניות, ומובן ג"כ שכדי לנסותו
נופלים לו לפעמים מחשבות להפסיק לימודו, ולכן צריך לבטלם
ולהתמסר להשיעורים בנגלה ובחסידות בהתמדה ושקידה גדולה,
ופשיטא אשר הזן ומפרנס את הכל הנה כשיבוא הזמן וצריך יהי
לפרנס את עצמו, ימציא לו ג"כ את פרנסתו, ואין לבלבל את עצמו בגיל
שלו להתעסק עתה בהכנת הפרנסה שתלוי אך ורק בהקב"ה ובמילא
הקישור בתורתו ובמצותיו הם עצה נפלאה להקל לאחר זמן את
הפרנסה, ויציאה מאהלה של תורה קודם הזמן מפרעת בזה, והשי"ת
יזכהו ויצליחו לתלמוד תורה ביראת שמים.

בברכה.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

המזכיר

זהו המכתב הראשון שהרבי כתב לי בענין שאלתי אם לצאת מהישיבה להתלמד
אומנות. כשכתבתי מכתב זה עם כל הפרטים איך שנכנסתי לישיבה חב"ד בלוד
הרבי כותב שהי' בדרך נס ופלא. ומובן מהמכתב איך מלמעלה מדריכים אותי לדרך
הישר, וצריך לבטל כל המחשבות והנסיונות. והרבי מברך אותי.

בי"ה ל"ג ניסן תשי"ד
ברוקלין

האברך אהרן הלל שי

שלום וברכה!

נתקבל מכתבו מכ"ז אד"ש. ותזכנו שאף שקיבל מענה שלי להשאר בישיבה. בכל זה יצא ממנה אף שהי' מהאברכים המצטיינים ועתה רואה שהיציאה בפה מפני רוח שטות. כן כותב שהולך בלי חתימת זקן ופי' אות קטנים ומבקש עצה וברכה.

הנה ע"פ הנ"ל אינו מזבן מהי בקשתו, כיון שעשה הכל על דעת עצמו, והרי ידוע שבנינים כמו אלו פסקו רו"ל לא יגעו ומצאת-אל תאמין. והרי הדבר בידו הוא, שאם ירצה באמת במה שכותב להיות חב"ד אין לך דבר העומד בפני הרצון. והדרך לזה הוא לימוד התורה במסירה ונתינתה, בלי חשבונות יחירים ולבקש תכלית על כל צעד, ודוקא תכלית כנה שגם היצה"ר יסכים עליו. וקיום מצוה בהידור, ולכל לראש-לקיים מ"ש בשו"ע בתחלתו-בטור וש"ע אורח חיים-שלא ליבוש מפני המלעיגים, שזה נותן אפשרות לקיום התורה ומצוה. וכבר ידוע שלכל לראש צ"ל הענין דקבלת עול ומסירת נפש בכח(ע"ן תניא סוף פרק כה), ופרק מא' בלשון הזהר פ' בהר ע"ש). וכבר מובטחים בברז"ל הנ"ל, אשר אם רק יגע-אזי ומצאת.

נהניתי מהשכותב שלומך חסידות איזה פעמים בשבוע. ובודאי משתדל להמשיך בפעולות ופולחנות דבור ומעשה של חיי היום יומיים. והשי"ת יצליח.

בברכה לך פסח כשר ושמה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר
קוויט

מכתב השני שבו הרבי נותן לי מוסר, שכן יצאתי מהישיבה ועכשיו אני רואה שזה רוח שטות, והרבי כותב שחסר לי בקבלת עול ומסירת נפש בכח, ובאם אני רוצה להיות חב"ד אין דבר עומד בפני הרצון. כן כותב שיש לו הנאה שאני לומד חסידות.

דלפן = תל אביב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

האברוך אהרן הלל שי

בי"ה. יז' אלול תשי"ד
ברוקלין

שלום וברכה!

בעתו נתקבל מכתבו בו כותב אודות מצב בריאותו, אשר
בקשר עם זה נשתנה סדר אופן לימודו, וכן ע"ד החששות בדבר עתידו.
והשי"ת ישלח לו רפואה קרובה וילמוד במסירה ונתינה ובסקידה, אשר
זה ימשיך גם כן תוספת ברכה והצלחה בעניניו הפרטיים.
בברכת כוח"ש

בשם פיק אדמו"ר שליט"א
SECOND BOG

מזכיר: א. קוויט

מכתב שלישי שבו הרבי הציל אותי ברוחניות ובגשמיות. יכולים לראות שהרבי
הגיה עם קו תחת המלה "זה". צריכים להתוועד חצי לילה כדי להבין מה קרה כאן.

צלפון = לוד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

האברך אהרן הלל שי

בי"ה ז' אדר תשט"ז
ברוקלין

שלום וברכה!

מאשרים בזה קבלת מכתבו מא' לחדש דמרבין בשמחה.
ויה"ר מהשי"ת שרצוננו הטוב בלימוד תורתנו הק', תורת הנגלה
ותורת החסידות, אבוא בפועל בלי העלמות והסתרים, וירבה בזה
מזמן לזמן מחוך בריאות הנכונה, שלימוד התורה וקיום המצות
הן הם ענין והכלים להמשך לו רפואה.

בטח יודע משלשת השיעורים השוים לכל נפש מתקנת
כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגים ז"ע בחומש תהלים וחניא -
ושומר אותם, והשי"ת יצליחו

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר

RECEIVED
JUL 11 1968
BROOKLYN, N.Y.

הרבי מברך אותי בגלל רצוני הטוב ללמוד תורת הנגלה ותורת החסידות ושתבוא
בפועל, בלי העלמות והסתרים.

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה. י' תמוז תשט"ז
ברוקלין

האברך אהרן הלל שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מו' תמוז עם הפ"נ המוסגר בו.

נעם לי לקרות בו שלומד ומצליח בלימודו, ואף שבזמן
האחרון מצב הבראות מפריע קצת-תקותי שישמור על הוראת הרופא המטפל
אך נבמילא יוטב מצב בריאותו ויוסיף עוד יותר בהחמדה ושקידה,
שצריך לא להשקיע מחשבתו בהתבוננות במצב הבריאות, ורק לשמור
בפרטיות הוראות הרופא ותו לא גידי, והיסח הדעת ממחשבת אלו מביאסט
הטבה ניכרת בקרוב במצב הבריאות, ויה"ר שיבשר טוב בכל האמור וכך
מהתקדמותו בלימוד הנגלה והחסידות, ובעבודת התפלה.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר י"ג

מנחם מענדל

הרבי מתבטא עם המילים "נעם לי לקרות בו שלומד ומצליח בלימודו" ומברך אותי
שאבשר טוב, ובהתקדמותי בלימוד הנגלה והחסידות ובעבודת התפלה.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה יג' מנחם חשני"ז
ברוקלין

האברך אהרן הלל שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו משילהי תשרי עם הפ"ג המוסגר בו,
שיקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה
נבג"ט ז"ע,

במ"ש אודות אחיו'כן שמונה וחצי, והנהגתו. - יש לשאול
דעת רופא, כי לפעמים תכופות-הנה זו היא מעין מחלה, שעל ידי טפול
המפאים מתמעטת מ'מן לזמן עד שעוברת כליל, ויהי"ר אשר רופא כל בשר
ומפליא לעשות י"שלח רפואת אחיו ע"י איש פלוני וטפול פלוני.
ומובן ופשוט שככל שיוסיף הוא בעניני תורה ומצוות-יוסיף בורא
עולם ומנהיגו בהמצטרך לאחיו וכן בהמצטרך לבריאות הוריו ו'פרנסתם

בבוא זמן המתאים-כדאי הי' שיתענין באם יעשה חקלאי
בכפר חב"ד, שאפשר שבמקרים ידועים זהו פוטר מגיוס, ובעזר השי"ת
ה"ז גם ענין של פרנסה.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכ"ר
G. K. J. C.

הרבי כותב לי שככל שאני אוסיף בעניני תורה ומצוות יוסיף בורא עולם ומנהיגו
בהמצטרך לכל ענינים הפרטיים.

דלפונן - חל אביב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

מ ז כ י ר ז ו ח

ב"ה, י"ט כסלו תשי"ז
ברוקלין

האברך אהרן הלל שי'

שלום וברכה!

מאשרים בזה קבלת מכתבו מכ"א מרשטון.

בטח בנחתים קיבל מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א
מי"ג מ"ח, שבזה מענה גם על שאלתו במכתבו זה.

בברכה כט"ס

א. קווינ

מזכיר

הרבי כותב לי שבמכתב הקודם כבר ענה על שאלתי זו.

דלפון-ת"א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מוחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין נ. י.

ב"ה. אדר"ח אייר חשי"ז

ברוקלין

האבדוך אהרן הלל שי'

שלום וברכה!

כמענה למכתבו ממוצש"ק, כו כותב שדחוהו משירות ואפשר יוכשר רק למילואים, בכל זה מהישיבה יצא זה כמה חדשים ועובד כהל אביב ורוצה לנסוע לכאן.

ומובנה הסתירה מרישא לסיפא, כי באם אינו לומד בישיבה באה"ק ח"ו מבלי סיבות מיוחדות, בטח סו"ס יהי' כן גם בישיבה אחרת, ומה תועלת לנסוע למדינה חדשה, בכסף ההוצאות יש לנצלו לענינים מועילים, ובפרט ששפח המדינה אינו מכיר, מנהגי המדינה חדשים בעיניו. וכל הנ"ל הוא-נוסף על האיסור לצאת מאה"ק ח"ו ללא כל תועלת, ואלו האומרים אשר שינוי מקום יוסיף התמדה, ומהיציאה"ר לא ימנע אלא מהחמיד ולשקוד בלימוד תורחנו הק', בעוה"ר אין החוש מעיד על זה,

ואם לדעתי ישמע, ילמוד, עוד איזה זמן עכ"פ, באחת מישיבות חב"ד אשר באה"ק ח"ו, ואח"כ יסתדר כחקלאי בכחב"ד, ובאם גם זה אי אפשר אזי עכ"פ בקבוץ היותר הרדי אשר באה"ק ח"ו.

רצוני לקוות שיש לו קביעות עתים בכל יום ללימוד הנגלה וללימוד החסידות, נוסף על שמירה שלש השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים וחניא והשתתפות בשיעורים הנלמדים ברכים.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. ק. ח. ז. י. ז.
מזכיר

הרבי משתדל להסבירני לא לנסוע לרבי, אחרי שכתבתי ששחררו אותו מצבא רגיל, מהרב המשפיע ר' שלמה חיים רביאבל אני, אחרי ששמעתי כל כך הרבה על ענין קעסעלמאן לא יכולתי לעמוד נגד רצוני לראות הרבי.

מוכירות

כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, כ"ד אדר חשי"ח
ברוקלין

האברך אהרן הלל שי

שלום וברכה!

במענה למכתביו מכ' וכא' אדר,

ולפלא כחבו עוד הפעם, שהרי מובן הטענה על זה -
ממה שענו לו על מכתבו הראשון, ואם בעצמו אינו מביין -
יראה העתק מכתבו לכאן והמענה עליו - להמשיך דתנ"ח והוא
יבינהו.

ויהי ראון שילמוד תורה ביראת שמים ויקיים תפלות
בהידור.

בברכה

מזכ"ר

אני כבר בברונא, פראנס. הרבי מייעץ להראות המכתב לר' ניסן נעמנוב המשפיע
של הישיבה, והרבי מברך אותי.

בערך תמוז תשי"ח כשהייתי בברונאו קבלתי מכתב מהרבי בנוסח הזה: "השי"ת ידריכהו בדרך הטובה לפניו באמת".

**היות ואני קבלתי תופס (אפידאוויט)
מישיבת טלז מקליבלאנד לבא לארה"ב, לכן הרבי מברך אותי "השי"ת ידריכהו
בדרך הטובה לפניו באמת".**

**זקיני הגיע לרבי בסוף חודש אב תשי"ח, ובתשרי בשמחת תורה כשהרבי שר
שמיל'ס ניגון הוא ראה והרגיש גילוי אלקות ממש, כי עמד כשש מטר רחוק מהרבי.**

C N G R A T U L A T I O N S

by WESTERN UNION

NBH 026 CGN PD=BROOKLYN NY 26 907A=
RABBI AND MRS KUPPERMAN, CARE MUSKAL=
1154 STRATFORD AVE APR 4B=

MAZEL TOV=

DIANA SCHNEE SOHN=

"טלגרם קונגראדשולאשאנס" מרבע'ין נחמה דינה להסבא (חיים אהרן קופערמאן)
וסבתא (מלכה שרה קופערמאן) של הכלה לרגל בואם לקשרי שידוכין.

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOcum 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ב"ה, ט"סיון, תש"ט

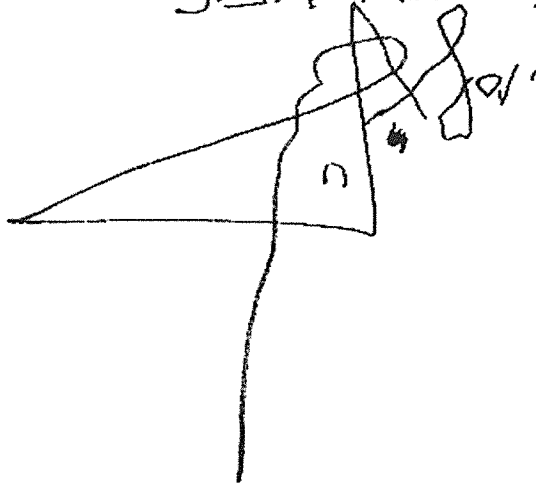
ברוקלין

אל התלמיד מר חיים אהרן שי"י.
שלום וברכה!

במענה על שאלתך, ראוי הדבר שתסע
הביתה, וכדי שלא להפסיד הקדישים תסע באוירון
והשי"ת יעזור לך בנסיעה כשורה.
נכון הדבר שתלמד גם שחיטת
גסות, והשי"ת יעזק את בריאות אמך ואת
בריאותך ויעזורך בהסתדרות טובה בגשמיות
וברוחניות.

המברך

בגאון וברכות

A handwritten signature in Hebrew, appearing to be 'יוסף יצחק שניאורסאהן', written in a stylized, cursive script. The signature is written over a large, abstract scribble that resembles a stylized letter 'ח' or a similar symbol.

מכתב לר' חיים אהרן (הסבא של הכלה) מהרבי ריי"ץ שבו הרבי ריי"ץ אומר לו
לחזור הביתה וללמוד שחיטה.

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

SL0CUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

כ"ה א. תמוז חש"ס.
ברוקלין.

אל החלמיד מר חיים אהרן שי

שלום וברכה!

במענה על כתבו המקום
יוחמו בתוך אבלי ציון וירושלים ויחזק השי"ת
אח בריאות כולם. ובדבר מכירת העסק ימכרו לאט
לאט שיזכרו בעזרתו ית' להרבות סכום הנפדה.
ובדבר לימוד אומנות הזכיחה חודה וברכה להרה"ג
שי' שהבטיחו בעזרתו ית' לסדרו בעניני זביחה.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר. מ. א. ג. ג. ג.

מכתב לר' חיים אהרן מהרבי ריי"ץ שבו הרבי ריי"ץ מנחם אותו על פטירת אביו.
המכתב מסיים בנוגע שחיטה.

Office Address:

Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ב"ה, אדר"ח אייר תשי"ב
ברוקלין.

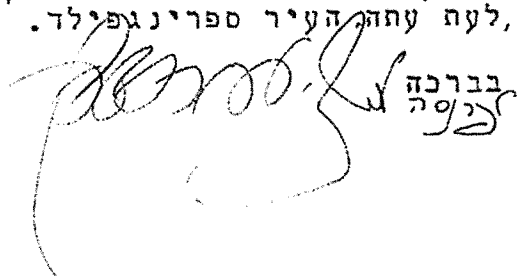
הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ זכו'
מוה"ר חיים אהרן שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו (בלי הוראת זמן כתיבתו) בו מודיע אשר
זוגתו תח"י מעוברת, הנה יהירצון מהשי"ת שיהי' ההריון אצלה בנקל
והלידה בעתה ובזמנה, וידוע הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ
ז"ע, אשר במדה האפשרית הנה עד שתענפ לחדש החמישי להריונה לא תפרסם
את זאת.

מהראוי אשר זוגתו תהי' תחזיק במנהג הטוב של בנות ישראל
לתת צדקה לקופת רבי מאיר בעל הנס = רמבע"הן = קודם הדלקת נרות בכל עשק
וערב יום טוב, והוא ישמור את שלשת השיעורים השונים לכל נפש מחקנה כ"ק
מו"ח אדמו"ר, והם בחומש השנה ליהודים וחניא כנודע, נוסף על השיעורים שבודא יש
לו בנגלה ובחסידות, כמחא"ם לתלמיד חמים שלמד בישיבת תומכי תמימים כמה זמן.

במה ששואל אם יבקש בענין שחיטה וכאן או בחוץ לעיר, הנה איני
מבין שאלתו כראוי, ולא יזה עיר מחכוון לספרינגפילד או לנויאָרק, אבל מובן
שיותר טוב שיחפש ענין השחיטה, ובמקום שיש לו מכירים ובמקום שיש לו עוד
סניף לפרנסה, ולכן מחאים לזה, לעת עתה העיר ספרינגפילד.

בברכה
צניף


מכתב לר' חיים אהרן מהרבי בנוגע אשתו המעוברת ובנוגע להתחיל ללמוד שחיטה.

STUDENTS FUND

OF THE YESHIVA

Tomchie Tmimim Lubavitch

חברת קופת בחורים

דישיבת

תומכי תמימים ליוכאזויטש

BEDFORD AVE. Corner DEAN ST.

BROOKLYN, N. Y.

STerling 3-9803

ב"ה

יום ב' ח' שרה י"ז חשוון תשי"ד

כבוד הנדיב הנעלה והנכבד וו"ח
אי"א זכ"ר מוה"ר אהרן שי' מאסקאל
זכל משפחתו הכבודה שי',
בראנקס נ.י.

שלום וברכה.

בי"ל'גענד איז די קבלה אויף די סומע פון \$80 (אכציג
דאללער) וואס עס איז געזאמעלט געווארען ביים ברית פון אייער ערשט
אייניקאל ונקרא שמו בישראל אברהם ארי' לייב, לאויכות ימים ושנים טובות.

מיר ווינשען אייך, און אייער גאנצע משפחה שיהיו, די
עלטערען פון קינד חלמידנו הנעלה הרה"ח אי"א זכ"ר מוה"ר חיים אהרן
ונוגתו הכבודה החשובה אייער טאכטער מרת מלכה שרה שיהיו, די פוטער
פון אייער חשובען איידעם הכבודה החשובה זכ"ר מרת רבקה קופערמאן תשי'
און די גאנצע משפחה א הארציגען טול טוב.

תשי"ח זאל העלפען אז דער נ"י געבוידענער קינד זאל ברענגע
געזונד און פיל גליק צו די גאנצע משפחה און די עלטערען וואס מען מיט
אייך אלע זאלען איהם מגדל זיין לתורה לתופה ולמעשים טובים, מהוך
פרנסה טובה בהרחבה ומנוחה הנפש ומנוחת הגוף.

בברכת התורה

10/11/54
הרב מרדכי מענטליק
בשם ועד חברת קופת בחורים.

מכתב מקופת בחורים דישיבת תומכי תמימים לר' אהרן מאסקאל (סבא רבה של
הכלה) על הולדת נכדו ר' ישראל ארי' לייב (דוד של הכלה) לר' חיים אהרן ומלכה
שרה קופערמאן (סבא וסבתא של הכלה).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, כח' מנ"א חשי"ה
ברוקלין

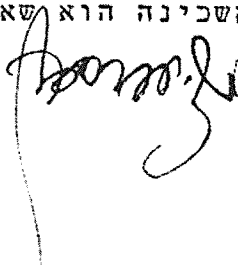
הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' חיים אהרן שי'

שלום וברכה!

ע"י גיסו הו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' משה שי' נמסר
לי פ"נ בקשח ברכה עבדו,

וכעת רצון אזכירו על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להמצטרך לו ולרפו"ש ביחוד,

והרי מתקרבים אנו לחדש אלול הוא חדש הרחמים, בו כאו"א
אומר, ה' אורי וישעי וגו'. ויהי רצון שבעגלא דידן נזכה לקיום רמז
כחוב זה, ובלשון הכחיי (הובא מכ"ק אדמו"ר הצ"צ בפירושו על התהלים
שם) שעל הבטחה דכנין בית השלישי וחזרת השכינה הוא שאמר דוד המלך
ה' אורי וישעי.

כברכה לבשו"ס


מכתב לר' חיים אהרן מהרבי בנוגע רפואה שלימה ובנוגע חודש אלול.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטעון פארקווי
ברוקלין, נ.י.

By the Grace of G-d
26th of Teveth, 5717
Brooklyn, N.Y.

Mrs. Malkah Sarah Kuperman
1155 Morrison Avenue
Bronx, N.Y.

Blessing and Greeting:

I received your letter of last Monday, and I was pleased to read in it that you started a study group of young women, in accordance with our discussion when you were here, and that you already see the first signs of progress. This gives me the hope that you will be encouraged to increase your efforts for continued progress with this group, both quantitatively and qualitatively, that is, to say, increase the number of young women attending this circle, as well as in the spiritual accomplishments, and may G-d bless you with continued success.

Enclosed you will find some of our latest publications, which I trust you will find useful in your work.

With blessing,

Enc.

By *Pinchas Schneerson*

מכתב מהרבי להסבתא של הכלה (מלכה שרה קופערמאן) בנוגע לשיעורי תורה
לנשי חב"ד שהיא התארגנה כפי הוראת הרבי.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
14th of Teveth, 5718
Brooklyn, N. Y.

Mrs. Malke Sarah Kuperman
1155 Morrison Ave.
Bronx 72, New York

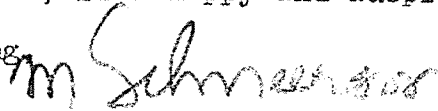
Blessing and Greeting:

I received your letter, and was pleased to read about the good work of the women's group, about which you write that it is going along by itself, with little effort on your part. In this connection I would like to point out what is explained in Chassidus, that even where a thing is so established that it is going on by itself, without outside effort, it is clear, however, how much better it would go where there is an additional effort from outside. This is explained in connection with the well-known saying of our Sages, "Effort with success, believe; success without effort, do not believe," which has been said about the study of the Torah and the observance of the Mitzvoth, even in connection with people of great mental capacity, etc. For, true success comes only after suitable efforts.

I therefore trust that you will make every effort to gain ever-growing success for the group. No doubt you also know my view that ~~in~~ among the subjects to be studied by young married women's groups should be included also the subject of Taharas Hamishpocho. I trust that this is so in the case of your group.

With reference to the news that you are nearly due to give birth, may G-d help you complete your pregnancy and give birth to a healthy, normal child, in a happy and auspicious hour.

With blessing



מכתב שני מהרבי להסתתא (מלכה שרה קופערמאן) של הכלה בנוגע לשיעורי תורה
לנשי חב"ד שהיא התארגנה כפי הוראת הרבי.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה ה'תש"ו בשבט, ראש השנה לאילנות
חשב א"י ברוקלין, נ. י.

אגודת נשי ובנות חב"ד
בניו יורק בראנקס

ה' עליהן חתימה

ברכה ושלום

געט נענדיג זיך געצילטע מעג פון דעם יום הילולא
יארצייט דעס זיידע פון זיין מו"ק אדמו"ר נשיא ישראל, און אלס
צוגאב אז די שולמע רייד אין דער תחזקות (פארברענגען) אין
פארברענגען מיט דעם יום הילולא, מוצאי שבת קדש גרסה שידה,
וואס און ווערעם (תעסקה) איז דא בייגעליגט.

היל אין אידן מיט דעם שרייבען באמאנען דעם ספעציעלן
זכות (און גליבאריטיג און די אהריות) פון אידישע פרויען בכלל
און פון נשי ובנות חב"ד בערע, אין דעם אויסשפרייטן אין לעבן דאס
געזונטע אין דער שידה, ווערען איבערגעגעבען אום הינדן קודש
פון אידישע קינדער.

א"י זענען באוועלט, אז הינדן און ספעציעל אין די
גאל יונגע יארען, הינדע אס וויסענדיג דער אינגאנצען און דער
פרויע.

און בכלל איז דאך בא אידישע פרויען קומן אום
אויסצוריק אין א גאר שפארקעל טאט די יודי פרויע מיט וועלכע דאס אידישע
פאלק איז אומגעצייטענע דעמאנסטראציען גומלין חסדים.

אזעלכע די פרויע פון דעם יום הילולא חסדים, זיינען דאך
אענטע וויסנדיג אין דעם הינדן פון קינדער.

און ווייל זאל העלפען, אז איר זאלט טאן אין דאס
אויסצוריק אין גומען געזונט און גומען שטיסונג דורכגענומען
מיט חסידות'שע הארטיקייט און ליבטיקייט און ער זאל איר געבען
הצלה אין דעם.

און זייער מעג דאס און ברינגען אונז און די ברכות
פון דעם יתרון און און דעם וואס אונז לעגענדיג פון יעדע אינער
מיט איר פאמיליע שליט א.

ברכה אז גומען בשורות אין דעם וואס
אויבערגעגעבען

מכתב שלישי מהרבי להסתבתא של הכלה (מלכה שרה קופערמאן)
בנוגע לשיעורי תורה לנשי חב"ד שהיא התארגנה כפי הוראת הרבי.

RABBI I. SCHNEERSOHN

OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY

BROOKLYN, N. Y.

SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליופאזיטש

ב"ה, ט"ז שבט, תש"א

ברוקלין

אל הכבודה מרת עטל צערנא תחי'

ברכה ושלום!

במענה על מכתבה המבשר מכלולת

אחותה מרת חיי' העניע תחי' עם ב"ו יחי'

למז"ט, הגני בזה לברכם בברכת מז"ט,

מז"ט יתן הש"ת ותחי' בשעה טובה ומוצלחת

ויגיעו למהרז חפצם כשורה ויבנו בית

בישראל על יסודות התורה והמצוה בפרנסה

טובה.

המברכם



מכתב מהרבי ריי"ץ לאחות של הסבתא של הכלה (עטל צערנא חדוקוב) אודות קשרי שידוכין של אחותה שבו הרבי מיחל מזל טוב להזוג - הסבא והסבתה (משה יהודה הכהן וחי' הגה בלוי) של הכלה מצד האב.

בס"ד. שיחת ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו ה'תשי"ב.

בלתי מוגה

א. מאמר ד"ה ויהיו חיי שרה וגו'.

[קודם התחלת המאמר הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א קושיית הזהר כהתחלת פרשתנו (שהובאה גם בהתחלת המאמר), "מאי שנא הכא שרה דכתיב מיתתה באורייתא מכל נשי דעלמא (הן אלה שלפניי והן אלה שלאחריי) דלא כתיב הכי כו", שהרי, גם אצל הנשים שמיתתן נזכרה בתורה, "בכלהו לא אתמנון יומין ושנין כמו לשרה", ומה גם שרוב הנשים לא נזכרה מיתתן בתורה, החל מחוה, שלא נאמר "ויהיו חיי חוה".

ויש להוסיף בקושיית הזהר — שמצינו בגמרא ש"שרה בפני חוה כקוף בפני אדם", היינו, שמעלתה של חוה גדולה באין-ערוך לגבי מעלתה של שרה, ואעפ"כ, לא נאמר בחוה "ויהיו חיי חוה", אלא בשרה דוקא].

* * *

ב. האמור לעיל בהמאמר בענין "ויהיו חיי שרה גו' שני חיי שרה" — שיין גם לתוכן הזמן שבו קורין פרשת חיי שרה (בכמה שנים, כבשנה זו), שבת מברכים חודש כסלו.

ובהקדמה — שיום הש"ק זה כולל את כל ימי השבוע הבאי, שביניהם גם ראש חודש כסלו, וכיון שראש חודש כולל את כל ימי החודש, נמצא, שיום הש"ק זה — שבת מברכים חודש כסלו — כולל את כל ימי חודש כסלו.

וכיון שביום הש"ק זה, הכולל את כל ימי חודש כסלו, קורין פרשת חיי שרה, יש בודאי קשר ושייכות ביניהם, כדלקמן.

ג. ביאור ענינו של חודש כסלו:

חודש כסלו הוא חודש של גאולה נע"ש הגאולה דחנוכה, והגאולה

(3) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נת, א ואילך.

עט"ר שער ר"ה בתחלתו. וככ"מ.

(1) ב"ב נת, א.

(2) ראה זח"כ סג, ב, פח, א.

דתורת החסידות בי"ט כסלו, כדלקמן] — כמו חודש ניסן שנקרא בחז"ל "חודש של גאולה".

ויתירה מזה — שיש מעלה בהגאולה דכסלו לגבי הגאולה דניסן: הגאולה דניסן, יציאת מצרים, היא יציאה מהגלות, ולאח"ז יכול להיות וישנו עוה"פ מעמד ומצב של גלות, ועד כדי כך, שיכולים לשכוח על הגאולה, ויש צורך לעשות זכר להגאולה, "זכר ליציאת מצרים", והחידוש דכסלו — שבו היתה הגאולה דחנוכה, שהיא גאולה שנעשית בזמן הגלות גופא [כלשון הגמרא: בנוגע להגאולה דפורים (ועד"ז בנוגע לחנוכה ששייך לפורים) "אכתי עבדי אחשורוש אנן", היינו, שגם במעמד ומצב של גלות, "עבדי אחשורוש אנן", היתה גאולה], ולכן, אינה בטלה לעולם, אלא קיימת לעד ולעולמי עולמים,

— כדאיתא במדרש "את מוצא .. (ש) כל הנשיאים הקריבו .. ואהרן לא הקריב עם הנשיאים, והי' אומר אוי לי שמא בשבילי אין הקב"ה מקבל שבטו של לוי, אמר לו הקב"ה למשה לך אמור לאהרן אל תתיירא, לגדולה מזו אתה מתוקן, לכך נאמר: דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות, הקרבנות, כל זמן שבהמ"ק קיים הם נוהגים, אבל הנרות, לעולם אל מול פני המנורה יאירו .. אינן בטלין לעולם" — דלכאורה אינו מובן: הרי "כשאין ביהמ"ק קיים והקרבנות בטלין מפני חורבנו, אף הנרות בטלות"? אלא, "לא רמזו אלא לנרות של חנוכה חשמונאי שהיא נוהגת אף לאחר חורבן בגלותנו" —

שכזה מודגשת שייכותה של הגאולה דכסלו (גאולה בזמן הגלות גופא) להגאולה האמיתית והשלימה, גאולה נצחית שאין אחרי' גלות'.

ד. ויש להוסיף, שהשייכות דכסלו לגאולה הנצחית שאין אחרי' גלות מתבטאת גם בכך שבחודש כסלו היתה התחלת בנין בית שני (נוסף על חנוכה חשמונאי):

כתיב "בעשרים וארבעה לתשיעי (חודש התשיעי, חודש כסלו) .. מן היום הזה ומעלה מטרם שום אבן אל אבן בהיכל ה' (מטרם חזרתם

(4) שמור"ר פט"ו, יא.

(5) מגילה יד, א.

(6) במדב"ר פט"ו, ו. תנחומא בהעלותך

ה.

(7) ובפרש"י ר"פ בהעלותך: "חלשה אז

דעתו".

(8) ר"פ בהעלותך.

(9) רמב"ן עה"פ (וראה גם כלי יקר שם).

(10) ראה מכילתא בשלח טו, א. הובא

בתור"ה ה"ג ונאמר — פסחים קטז, ב.

(11) חגי ב, יו"ד יח (ובפרש"י).

לשוב ולהוסיף על יסוד שיסדתם בימי כורש ובטל עתה) . . מיום עשרים וארבעה לתשיעי למן היום אשר יוסד היכל ה'" (שהתחילו עתה בשני להוסיף על יסוד הראשון שבנו בימי כורש¹²), היינו, שבחודש כסלו (בכ"ד בו) היתה הוספה מחדש ביסוד בית שני.

והנה, בית שני יש לו שייכות גם לבית השלישי (בנין העתיד להבנות) — כדמוכח מזה שעל שניהם נאמר¹³ "גדול יהי כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון": בגמרא¹⁴ נתפרש פסוק זה על בית שני — "מנלן דהוה (בית שני) גבוה טפי, דכתיב גדול יהי כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון . . חד אמר בבנין וחד אמר בשנים" (אבל לב' הדעות קאי על בית שני), ובזהר¹⁵ נתפרש פסוק זה על בית השלישי — "מקדשא (דאתבני) על ידא דקב"ה יהא קיימא לדרי דרין, ועלי' אתמר גדול יהי כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון, דקדמאה אתבני על ידא דבר נש, והאי על ידא דקב"ה".

ויש לומר ההסברה בזה — שמעלת בית שני היא בכך שנבנה בזמן הגלות גופא (דלא כבית ראשון שנבנה קודם הגלות), שבוה מתבטא תוקף הקיום דביהמ"ק שהוא קיים לעד ולעולמי עולמים (גם בזמן הגלות), ומה גם שלולי החטאים שגרמו חורבנו הי' ראוי להיות בית נצחי כפשוטו (במקום בית השלישי).

ה. וענין זה (מעלת הגאולה דחודש כסלו, גאולה בזמן הגלות גופא, שקיימת לעד, ולכן שייכת היא להגאולה הנצחית שאין אחרי' גלות) מודגש גם בהגאולה דתורת החסידות בי"ט כסלו:

ובהקדם הידוע¹⁶ שהמאסר והגאולה די"ט כסלו הם ענינים רוחניים — שסיבת המאסר היא הקטרוג על תורת החסידות שנתעורר למעלה, וכאשר נתבטל הקטרוג למעלה ותורת החסידות ניצחה וזכתה בדין, אזי נעשית גם הגאולה למטה.

וכידוע הסיפור¹⁷ שבעת שישב רבינו הזקן במאסר בפטרבורג באו לבקר רבותיו מעלמא דקשוט, המגיד והבעש"ט, ושאל אותם לסיבת

12) "החלו לשום אבן על אבן ליסד ח"ב ע' 113.

הבית" (ראב"ע שם, יח). 17) בית רבי ח"א פט"ז (כהערה). הובא

בהקדמה לקונטרס שי"ל לקראת י"ט כסלו 13) חגי שם, ט.

14) ב"ב ג, סע"א. שנה זו (נדפסה בסה"מ קונטרסים ח"ג

בתחלתו. לקמן ע' 144). וראה גם לקו"ש ח"ל 15) ח"א כח, א.

16) ראה גם תורת מנחם — התוועדויות ע' 170 ואילך. וש"נ.

ישיבתו במאסר, והשיבו לו שנתחזק עליו הקטרוג על שאומר דברי חסידות הרבה ובגילוי, ושאל אותם: וכאשר אצא מכאן, האם אפסיק מלומר דברי חסידות? והשיבו לו: אל תפסיק, ואדרבה, תאמר יותר. וההסברה בזה — לפי שהיציאה מן המאסר היא כתוצאה מזה שתורת החסידות ניצחה וזכתה בדין.

וע"פ האמור לעיל יש לבאר שייכותה של הגאולה דתורת החסידות לחודש כסלו דוקא — כי, הגאולה דתורת החסידות באופן ש"יפוצו מעינותיך חוצה" מקרבת ופועלת ביאת משיח¹⁸, ולכן זמנה בחודש כסלו, חודש של גאולה בזמן הגלות גופא, שבזה מודגשת תוקף הגאולה שקיימת לעד ולעולמי עולמים, כפי שנעשה בפועל בגאולה האמיתית והשלימה כביאת משיח.

ו. עפ"ז יש לבאר השייכות ד(שבת מברכים) חודש כסלו לפרשת חיי שרה:

נתבאר לעיל (בהמאמר) בענין "שני חיי שרה", שע"י שרה נמשך ענין הביטול גם בעולמות בי"ע, במציאות וכמורגש, וזוהי הנתינת-כח לעבודה בזמן הגלות שגם אז יוכלו להמשיך "חיים עלאין", לעשות לו ית' דירה בתחוננים ע"י המשכת העצמות.

וענין זה קורין בשבת מברכים חודש כסלו שבו נמשכת המשכה כללית על כל חודש כסלו — שזוהי הנתינת-כח לפעול ענין של גאולה בזמן הגלות גופא, גאולה שקיומה לעד ולעולמי עולמים, הקשורה ופועלת את הגאולה האמיתית והשלימה, שאז תושלם הכוונה העליונה להיות לו ית' דירה בתחוננים.

ז. וההוראה מזה בנוגע לעבודה בפועל — שהחל משבת מברכים חודש כסלו, צריכים להוסיף בהפצת המעיינות דתורת החסידות חוצה. ובלשונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר — בשבת פרשת חיי שרה שנת תש"א¹⁹ — "א' חסיד דארץ מאכן נאך א' חסיד" (חסיד צריך לעשות עוד חסיד),

והוסיף לבאר, שהמצוה הראשונה בתורה היא "פרו ורבו"²⁰, וכיון שגם הסדר בתורה הוא בדיוק (שלכן דורשים סמוכין)²¹, מובן, שההוראה

18) ראה אגה"ק דהכעש"ט (כש"ט 20) בראשית א, כח. וראה גם לקו"ת בתחלתו. ובכ"מ.

21) ראה ברכות י"ד, א. וש"נ.

19) סה"ש תש"א ס"ע 45 ואילך.

(תורה מלשון הוראה²²) מזה ש"פרו ורבו" היא המצוה הראשונה שבתורה, היא, שבדאש ובראשונה דורשים ("די ערשטע זאך וואָס מ'מאָנט") שיהודי יעשה עוד יהודי ("איין איד זאָל מאַכן נאָך אַ איד"), וכמו כן צריך חסיד לעשות עוד חסיד,

וסיים, שזה שבכחו של חסיד לעשות עוד חסיד, הוא, מפני שחסיד הוא "אַ שטיק (חלק מעצמותו של ה)רבי"!

ח. ויש להוסיף, שהעבודה ד"פרו ורבו", שכל חסיד יעשה עוד חסיד, היא לא רק ביחס להזולת כפשוטו, אלא גם ביחס לעצמו,

— אצל צדיקים [שמועטים הם, כמארוז²³ ל"י ראה הקב"ה בצדיקים שהם מועטים כו"י], שייכת העבודה ד"פרו ורבו" (לעשות עוד חסיד) רק ביחס להזולת; אבל אצל בינונים [שסדר העבודה שלהם שייך לכל אדם, שהרי "מדת הבינוני היא מדת כל אדם ואחרי" כל אדם ימשוך²⁴, וכידוע הפתגם²⁵ "הלואי בינוני"], ה"ז שייך גם ביחס לעצמו —

בנוגע לנפשו הבהמית, שזהו ה"אינו חסיד" ("דער עולם'שער") שבו נותירה מזה — כדאיתא בלקו"ת²⁶ ש"גוים הם הגוף ונפש הבהמית", "הגויים .. שבקרבך", היינו, שנפש הבהמית נקראת "גוי"], ולכן, צריך כל אחד לקחת את עצמו ("זיך נעמען") ולקחת על עצמו ("נעמען אויף זיך") את העבודה של "פרו ורבו" בנוגע לנפשו הבהמית — לעשותו חסיד.

ובסגנון דלעיל (בהמאמר) — להמשיך ביטול גם במורגש, שענין זה מתבטא בהפעולה על נפשו הבהמית, ה"עולם'שער" שבו, לעשותו לחסיד, שע"ז נשלמת הכוונה דדירה בתחתונים.

ט. וע"פ האמור לעיל (בהמאמר) שהעבודה צריכה להיות בשמחה דוקא, מוכן, שגם העבודה ד"פרו ורבו" ביחס לנפשו הבהמית, לעשותו חסיד, צריכה להיות מתוך שמחה.

וכדי לפעול שמחה ב(עבודה ביחס ל)נפש הבהמית, בהכרח להשתמש בדבר השייך לנפש הבהמית — "אין שמחה אלא בבשר .. אין שמחה אלא ביין"²⁷.

22 ראה רד"ק לתהלים יט, ח. זח"ג נג, בית רבי ח"כ פ"ח (יד, א) הערה א.
ב. ועוד. וראה סה"מ מלוקט ח"א ע' שט.

23 דרושי שמע"צ צ, ד. חבוא מב, ב. 26

27 פסחים קט, א.

24 תניא רפי"ד.

ובזה גופא — "בזמן שביהמ"ק קיים אין שמחה אלא בבשר (שהיו אוכלין בשר שלמים לשמחה) .. ועכשיו שאין ביהמ"ק קיים אין שמחה אלא ביין"²⁸.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) "זאגט לחיים און זאגט אַ פריילעכן ניגון".

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לחתן שעלה לתורה — "אויפרופעניש" — לומר לחיים, כאמרו, שהחתונה הראשונה שאודותה מסופר בתורה היא בפרשת השבוע²⁹].

Provenance of a Picture

by Rabbi Shalom Yaakov Chazan

Have you ever wondered about those pictures that appear in the back of the *Tehilas Hashem siddur*? Under the heading "Seder Hanachas Tefillin" ("The Correct Order of Putting on Tefillin") there are three photographs, one showing the tefillin *shel rosh*, and two showing the tefillin *shel yad*, with a front and back view of someone's arm.

In most *siddurim* the photographs are not very clear. In fact, with each successive printing, the quality of these pictures deteriorated over the years. Where did these pictures originate, and whose head and arm are depicted?

To find the answer to these questions, as well as to the question of why only the upper half of the model's head is shown, we need to go back to 5704 (1944).

One day that year, Rabbi Shalom Chaskind walked into the office of the Merkaz L'Inyonei Chinuch and approached a 15-year-old *bachur* who worked there, Chaim Aharon Kuperman. "The Ramash (as the Rebbe MH" M was then known) is asking that you come with him and Rabbi Nissan

Mindel for a short trip to Pitkin Avenue. Merkaz L'Inyonei Chinuch is putting out a booklet explaining the *mitzvah* of tefillin, and the Ramash wants it to contain accurate pictures depicting how it is done."

"What's on Pitkin Avenue?" the boy wanted to know.

"A photographer's studio," Rabbi Chaskind replied.

And so it came to pass. The Rebbe, Chaim Aharon Kuperman (today a resident of Crown Heights) and Rabbi Nissan Mindel went to the studio and were photographed. The head shot that appears in our *siddurim* is that of the young Kuperman wearing the tefillin *shel rosh*, but the arm in the picture belongs to Rabbi Mindel.

The photos reproduced here are those that appeared in the very first English edition of the booklet.

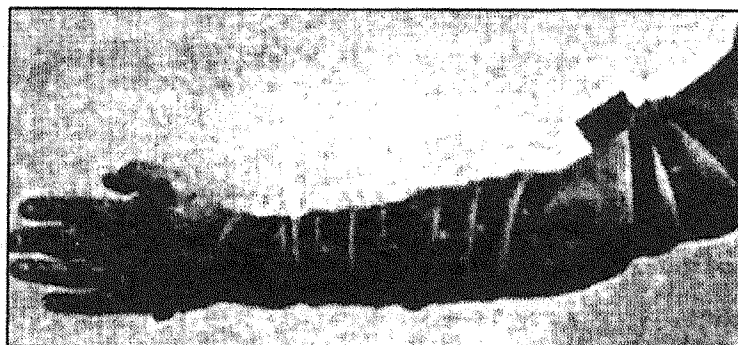
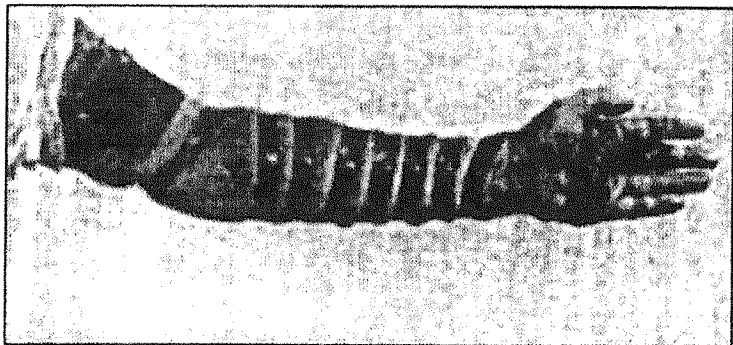
In 1945, when the *Tehilas Hashem siddur* was first published, the Rebbe included the page with



Photograph of Chaim Aharon Kuperman as it appeared in the original booklet on tefillin printed in 5704 (1944).

the photographs at the back of the *siddur*. This time, however, the picture depicting the tefillin *shel rosh* was cropped, and only the top half actually showing the tefillin appears. It was these pictures which were subsequently reproduced in later editions.

When *Beis Moshiach* asked Rabbi Kuperman why the Rebbe did not choose him to model the



Front and back views of Rabbi Nissan Mindel's arm modeling the tefillin shel yad.



Cropped photograph, as it appears in the siddur.

tefillin shel yad he replied, "I was only 15 years old at the time, and my arms were too small and skinny! The Rebbe preferred that Rabbi Mindel wear the tefillin shel yad so the picture would be clearer and the depiction more accurate."

Since 1944 the original booklet has been reprinted many times, as has the *Tehilas Hashem* siddur. By 5741 (1981), when the Merkaz

L'inyonei Chinuch was preparing a new booklet on tefillin, the original photographs were no longer legible, and new ones were used. The very latest edition of *Tehilas Hashem*, printed this year, also contains these more recently selected pictures. For some reason, however, the picture of the tefillin shel rosh appears in its entirety. ■

מוקדש לחיזוק התקשרות לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ולזכות

החתן התמים הרב שלמה מנשה
וב"ג הכלה המהוללה מרת אסתר שיחיו

בלאזענשטיין

לרגל נישואיהם בשעטו"מ

ביום שלישי ה' אלול ה'תשס"ט

שנת הקהל

יה"ר שיהא בנין עדי עד על יסודי התורה והמצות
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות

הוריהם

הרב אברהם אבא וזוג' מרת רחל שיינדל וב"ב שיחיו בלאזענשטיין
הרב ראובן ירמי' הכהן וזוג' מרת דבורה לאה וב"ב שיחיו בלוי

זקניהם

ר' אהרן הלל שיחי' דלפין

ר' חיים אהרן וזוג' מרת מלכה שרה שיחיו קופערמאן

לאריכות ימים ושנים טובות מתוך שפע ברכה והצלחה בגו"ר